

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ПРОЕКТ РІШЕННЯ

**Про затвердження обласної цільової комплексної програми
національно-патріотичного виховання дітей та молоді
на 2021–2025 роки**

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Указу Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», постанови Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» та з метою розвитку системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді в Одеській області обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити обласну цільову комплексну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021 – 2025 роки (далі - Програма), що додається.

2. Обласній державній адміністрації:

- забезпечити організацію та виконання завдань і заходів Програми;
- при формуванні обласного бюджету протягом 2021-2025 років передбачати асигнування для реалізації заходів Програми, виходячи із наявних можливостей бюджету на відповідний рік.

3. Рекомендувати районним державним адміністраціям, виконавчим комітетам сільських, селищних, міських рад розробити та затвердити відповідні місцеві програми.

4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань освіти, науки, молодіжної політики, спорту, культури та туризму.

*Проект рішення підготовлено
Департаментом освіти і науки обласної
державної адміністрації та винесено
на розгляд головою обласної державної
адміністрації*

**Обласна цільова комплексна програма
національно-патріотичного виховання дітей та молоді
на 2021–2025 роки**

Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Обласна цільова соціальна програма національно-патріотичного виховання на 2021-2025 роки (далі – Програма) базується на основі принципів національної самобутності українського народу, його консолідації навколо спільного майбутнього, національної державності українського народу, захисту незалежності, територіальної цілісності України та формування спільних ціннісних орієнтацій через дієву участь у процесі розбудови Української держави.

Програма національно-патріотичного виховання потребує міжгалузевої взаємодії та має передбачати заходи з урахуванням таких вікових категорій: діти віком від 6 до 14 років, молодь від 14 до 35 років, населення від 35 років.

Проблемами, які потребують розв'язання:

- відсутність ефективного системного механізму формування й реалізації державної політики в сфері національно-патріотичного виховання;
- несистемний характер формування української ідентичності, громадянськості та національно-патріотичної свідомості громадян України, особливо дітей та молоді;
- низький розвиток громадянсько-патріотичного, військово-патріотичного та духовно-морального виховання на основі суспільно-державних (національних) цінностей;
- наявність у суспільній свідомості, розбіжностей уявлень про історичне минуле, викликаних століттями бездержавності, тоталітарною добою, Голодомором 1932-1933 років і масовими голодами 1921-1923 та 1946-1947 років, політичними репресіями, нищенням української духовно-культурної спадщини та історичної пам'яті;
- відсутність системних дій держави на подолання постколоніальних, посттоталітарних і постгеноцидних наслідків в українському суспільстві, зокрема, при формуванні української національної (громадянської) ідентичності;
- наявність потреби у відновленні цілісності повноти національного мовно-культурного простору, стійкості його ціннісної основи до зовнішнього втручання;
- мала кількість осіб, які готові до захисту територіальної цілісності держави;

- недостатній рівень охоплення населення, зокрема дітей та молоді, проектами та заходами із національно-патріотичного виховання;
- низький рівень впровадження вже існуючих механізмів розвитку національно-патріотичного виховання в умовах децентралізації;
- нерозвиненість інститутів громадянського суспільства у сфері національно-патріотичного виховання;
- недостатній рівень поінформованості населення про зміст, завдання, форми реалізації державної політики в сфері національно-патріотичного виховання та їх (зокрема дітей та молоді) можливостей в цій сфері;
- низький рівень поінформованості населення про зміст, завдання і ціннісні орієнтири діяльності громадських організацій національно-патріотичного спрямування.

Відповідно до результатів експертно-аналітичного дослідження щодо формування стандартів національно-патріотичного виховання та визначення індикаторів ефективності проведення заходів щодо національно-патріотичного виховання, проведеного Українським інститутом соціальних досліджень імені Олександра Яременка на замовлення Міністерства молоді та спорту України, у 2017 році простежується ряд загрозливих чинників:

по-перше, загрозлива ситуація з рівнем локальної ідентифікації. Так, якщо на Заході «громадянами України» себе вважають 80,6% респондентів, у Центрі – 79,7%, на Півночі – 70,1%, на Сході – 67,4%, то на Півдні – 66,0%. Регіональний розподіл висвітлює дуже високі показники ідентифікації з Радянським Союзом - на Півдні - 11,8%.

по-друге, критична ситуація з використанням української мови, якою послуговується менше половини населення (44,5%);

по-третє, занепокоєння викликає готовність до захисту України – 60,2% респондентів не мають таких намірів. Лише 37,6% серед усіх респондентів готові захищати незалежність і територіальну цілісність України ненасильницькими методами, такими як волонтерство, благодійність тощо;

по-четверте, низький рівень сформованості цінності державної символіки і дій з її вшанування. Державні символи викликають почуття гордості лише у 25,7% населення України;

по-п'яте, надзвичайно низька активність національно-патріотичних громадських організацій. Їхніми членами є лише 1,1% населення України, ще 61,3% респондентів нічого не знають про діяльність таких організацій

Отже, існує потреба у впровадженні цілісної політики в сфері національно-патріотичного виховання щодо формування української громадянської ідентичності, що сприятиме єдності та консолідації українського суспільства.

Мета програми

Метою Програми є створення та розвиток регіональної комплексної системи національно-патріотичного виховання шляхом формування та утвердження української громадянської ідентичності на основі єдиних

суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) і загальнолюдських цінностей, принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, здобутки та досягнення у сфері культури, науки, спорту; усвідомлення громадянського обов'язку та зміцнення якостей патріотів та України як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни та забезпечення власного благополуччя.

Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

З метою раціонального використання ресурсів Програма передбачає концентрацію зусиль за такими пріоритетами:

Пріоритет 1. Формування української громадянської ідентичності (здійснення заходів, спрямованих на впровадження та утвердження суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність), розвитку громадянської (національної) ідентичності жителів регіону).

Пріоритет планується реалізовувати за такими напрямками:

- підвищення ролі української мови як національної цінності;
- популяризація та збереження історичної, духовно-культурної спадщини; розвиток духовності і моральності у суспільстві;
- сприяння утвердженню цінності сім'ї та активне залучення до процесу національно-патріотичного виховання;
- запобігання та профілактика негативних проявів поведінки, злочинності, наркоманії, алкоголізму серед дітей та молоді шляхом залучення дітей і молоді до участі у заходах із національно-патріотичного виховання;
- забезпечення проведення заходів національно-патріотичного спрямування, у тому числі приурочених до державних свят;
- залучення учасників антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил до процесів національно-патріотичного виховання;
- вшанування героїв Української Революції 1917-1921 років і визначних подій періоду українського державотворення;
- підвищення рівня знань про видатних осіб українського державотворення, борців за незалежність України;
- сприяння збільшенню чисельності членів громадських об'єднань, діяльність яких спрямована на національно-патріотичне виховання;
- сприяння інформуванню про обов'язки і права громадянина задля підвищення правової культури українського суспільства.

Пріоритет 2. Військово-патріотичне виховання (здійснення заходів, спрямованих на підтримку національної безпеки, громадського сприяння обороні України та підвищення престижу військової служби).

Пріоритет планується реалізувати за такими напрямками:

- підвищення престижу військової служби через проекти (заходи) національно-патріотичного виховання;

- поглиблення розуміння і підтримки жителями регіону державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції та практичних кроків щодо зближення з НАТО, зберігаючи в основі українські національні цінності і традиції;

- збільшення чисельності громадян (зокрема молоді), готових до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України;

- вшанування героїв боротьби Українського народу за незалежність і територіальну цілісність України.

Пріоритет 3. Формування методичних засад національно-патріотичного виховання (здійснення заходів, спрямованих на розвиток комплексної та цілісної політики у сфері національно-патріотичного виховання в області, що відповідає загальнодержавним засадам).

Пріоритет планується реалізувати за такими напрямками:

- підвищення рівня набуття компетентностей особами, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання, або долучаються до впровадження державної політики в цій сфері;

- сприяння розробленню та реалізації планів дій та програм із національнопатріотичного виховання місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування разом із інститутами громадянського суспільства згідно з пріоритетними напрямками, визначеними у цій Програмі та Стратегії національно-патріотичного виховання;

Пріоритет 4. Підтримка та співпраця органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання.

Пріоритет планується реалізувати за такими напрямками:

- сприяння залученню національно-патріотичної активної молоді до діяльності органів місцевого самоврядування;

- сприяння діяльності громадських організацій та реалізації заходів і програм, спрямованих на національно-патріотичне виховання, діяльність яких відповідає цій Програмі;

Координацію міжвідомчої співпраці щодо реалізації державної політики в Одеській області у сфері національно-патріотичного виховання здійснюватиме Департамент освіти і науки облдержадміністрації.

Видатки на виконання Програми здійснюватимуться за рахунок коштів обласного, місцевих бюджетів та інших не заборонених законодавством джерел.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей обласного бюджету під час формування їх показників.

Прогнозовані обсяги та джерела фінансування Програми протягом 2021-2025 років наведені у додатку 2 до Програми.

Термін виконання Програми: з 2021 до 2025 року.

Напрями діяльності та заходи

Завдання і заходи з виконання Програми, спрямовані на розв'язання проблем та досягнення мети Програми, наведені у додатку 3 до Програми.

Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- збільшити на 10% чисельність молоді, охопленої заходами (проектами), що спрямовані на виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України;
- збільшити кількість молоді, залученої до проектів (заходів) національно патріотичного виховання на 5% щороку шляхом налагодження системної освітньої, виховної, інформаційної роботи, проведення заходів у регіоні за участі організацій, установ національно-патріотичного спрямування, громадських активістів, волонтерів;
- створити систему підготовки активістів, волонтерів, що займаються питаннями національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

Координація та контроль за ходом виконання Програми

Відповідальним виконавцем Програми є Департамент освіти і науки Одеської облдержадміністрації.

Контроль за ходом виконання Програми здійснює Одеська обласна рада.

Поточний контроль за ходом реалізації Програми здійснює постійна комісія з питань освіти, науки, молодіжної політики, спорту, культури та туризму.

Протягом строку дії Програми Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації щороку до 15 липня та до 15 січня готує і подає Департаменту економічної політики і стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації узагальнену інформацію про стан виконання програми згідно з додатком та пояснювальну записку про роботу співвиконавців програми щодо її виконання.

ПАСПОРТ
обласної цільової комплексної програми
національно-патріотичного виховання дітей та молоді
на 2021–2025 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації
2.	Розробник програми	Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації
3.	Співрозробники програми	КУ «Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді», координаційна рада з питань національно-патріотичного виховання при Одеській обласній державній адміністрації, районні державні адміністрації, виконавчі органи міських (міст обласного значення) та рад об'єднаних територіальних громад
4.	Відповідальний виконавець програми	Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації
5.	Учасники програми	Департаменти освіти і науки; КУ «Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді», райдержадміністрації, виконавчі органи міських (міст обласного значення) рад та рад об'єднаних територіальних громад, інститути громадянського суспільства
6.	Термін реалізації програми	2021-2025 роки
6.1.	Етапи виконання програми	I – 2021-2022 роки; II – 2023-2025 роки
7.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	обласний, районні та міські (міст обласного значення), об'єднаних територіальних громад
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів на реалізацію програми, всього (в тис. грн.), у т.ч.:	9641,8
	Кошти місцевих бюджетів	9641,8
	Інші джерела	-

**Ресурсне забезпечення
обласної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на 2021-2025 роки**

Обсяг коштів, які пропонується залучити до виконання програми	Етапи виконання програми					Усього витрат на виконання програми, тис.грн.
	I		II			
	2021 рік, тис.грн.	2022 рік, тис.грн.	2023 рік, тис.грн.	2024 рік, тис.грн.	2025 рік, тис.грн.	
Усього	1608,4	1774,9	1957,3	2088,3	2212,9	9641,8
Місцевий бюджет, в тому числі:	1608,4	1774,9	1957,3	2088,3	2212,9	9641,8
обласний бюджет	650	765	810	855	900	3980
міські (міст обласного значення) бюджети	549,1	615,4	728,9	808,9	887,5	3589,8
бюджети сіл, селищ, міст районного значення	409,3	394,5	418,4	424,4	425,4	2072

Завдання і заходи обласної цільової програми з національно-патріотичного виховання 2021-2025

Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі					Очікуваний результат
				I етап		II етап			
				2021	2022	2023	2024	2025	
1. Формування української громадянської ідентичності									
1.1. Організація заходів з відзначення пам'ятних дат та ювілеїв (День Соборності України, День пам'яті Героїв Небесної Сотні, День пам'яті та примирення, День Незалежності України, День прапору, День захисника України, День Гідності та Свободи, День пам'яті жертв Голодоморів, ін.)	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад, інститути громадянського суспільства	міські (міст обласного значення) бюджети	180,5	134,5	145,1	145,2	145,2	Підвищення рівня громадянських компетентностей молоді, утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України. Підвищення рівня зацікавленості та обізнаності молоді щодо духовно – культурної спадщини України та рідного краю.
			бюджети сіл, селищ, міст районного значення	44,9	80,1	104	111	112	

1.2. Участь делегацій молоді Одещини у всеукраїнських та міжнародних національно-патріотичних заходах (ярмарки, фестивалі, семінари, ін.)	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	обласний бюджет	100	110	120	130	140
			міські (міст обласного значення) бюджети	8	9,6	11,5	13,9	16,7
1.3. Проведення заходу "Мегамарш у вишиванках" (травень)	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, іститути громадянського суспільства	обласний бюджет	40	45	50	55	60
1.4. Організація та проведення музично-культурницьких проєктів, фестивалів національно-патріотичного спрямування ("ROCK SEA", "Покрова Героїв", ін.)	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	обласний бюджет	100	120	120	120	120

1.5. Організація та проведення заходів щодо популяризації історії Одещини (дослідження, вивчення діяльності видатних діячів української культури, просвіти та політики Одещини, краєзнавчі екскурсії, квести та ін.)	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр позашкільної освіти та виховання, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	обласний бюджет, міські (міст обласного значення) бюджети, бюджети сіл, селищ, міст районного значення	0	0	0	0	0	
Разом за завданням 1			Всього	473,4	499,2	550,6	575,1	593,9	
			обласний бюджет	240	275	290	305	320	
			міські (міст обласного значення) бюджети	188,5	144,1	156,6	159,1	161,9	
			бюджети сіл, селищ, міст районного значення	44,9	80,1	104	111	112	
2. Упорядкування та вдосконалення системи військово-патріотичного виховання									
2.1. Організація заходів патріотичного спрямування у закладах освіти області: зустрічі з ветеранами АТО та ООС, курс з тактичної медицини, тематичні заходи, тощо.	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	міські (міст обласного значення) бюджети	360,6	471,3	572,3	649,8	725,6	Удосконалення системи військово-патріотичного виховання дітей та молоді, у тому числі підвищення теоретичних та практичних знань, умінь та навичок молодих людей щодо засад військової культури. Підвищення особистої відповідальності громадян щодо виконання військового обов'язку,
			бюджети сіл, селищ, міст районного значення	364,4	314,4	314,4	313,4	313,4	

2.2. Проведення обласних навчань, таборувальних, теренових ігор за програмою патріотичного виховання молоді	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	обласний бюджет	300	360	370	380	390	набуття дітьми та молоддю області первинних знань та навичок з першої медичної допомоги та військово-тактичної медицини, профілактики правопорушень, негативних явищ у суспільстві
Разом за завданням 2			Всього	1025	1145,7	1256,7	1343,2	1429	
			обласний бюджет	300	360	370	380	390	
			міські (міст обласного значення) бюджети	360,6	471,3	572,3	649,8	725,6	
			бюджети сіл, селищ, міст районного значення	364,4	314,4	314,4	313,4	313,4	
3. Організація та координація інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання									
3.1 Організація проведення навчальних семінарів, круглих столів, конференцій, навчально-тренувальних зборів тощо національно-патріотичного виховання дітей та молоді	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	обласний бюджет	50	60	70	80	90	Створення умов для скоординованої співпраці та напрацювання спільного бачення представників органів державної влади, закладів, підприємств, установ та інститутів громадянського суспільства в напрямку

3.2 Організація роботи проекту "Клуб-лекторій духовно патріотичного виховання громадянина України"	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	обласний бюджет	60	70	80	90	100	подальшої ефективної діяльності з національно-патріотичного виховання дітей та молоді області.
Разом за завданням 3			Всього	110	130	150	170	190	
			обласний бюджет	110	130	150	170	190	
4. Забезпечення методичної роботи у сфері національно-патріотичного виховання									
4.1. Створення та розповсюдження матеріалів національно-патріотичної та соціальної направленості (збірники статей, методичні посібники та ін.)	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	обласний бюджет	0	0	0	0	0	Створення інформаційно-методичної бази кращих практик щодо здійснення ефективної діяльності у напрямку національно-патріотичного виховання дітей та молоді.
			міські (міст обласного значення) бюджети	0	0	0	0	0	
			бюджети сіл, селищ, міст районного значення	0	0	0	0	0	
Разом за завданням 4			Всього	0	0	0	0	0	
			обласний бюджет	0	0	0	0	0	

5. Забезпечення скоординованої діяльності у сфері національно-патріотичного виховання									
5.1. Проведення заходів з розвитку пластового руху в області	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	обласний бюджет	0	0	0	0	0	Налагодження системної взаємодії відповідних органів державної влади, інститутів громадянського суспільства.
			міські (міст обласного значення) бюджети	0	0	0	0	0	
			бюджети сіл, селищ, міст районного значення	0	0	0	0	0	
5.2. Створення системи шефських зв'язків військових частин і вищих військових навчальних закладів з закладами освіти, в яких проводиться допризовна підготовка, взаємодії з ветеранськими та іншими громадськими організаціями патріотичного спрямування	2021-2025	Департамент освіти і науки Одеської ОДА, райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою), іститути громадянського суспільства	обласний бюджет	0	0	0	0	0	
			міські (міст обласного значення) бюджети	0	0	0	0	0	
			бюджети сіл, селищ, міст районного значення	0	0	0	0	0	
Разом за завданням 5			Всього	0	0	0	0	0	
6. Утворення міжшкільних ресурсних центрів, що забезпечують викладання предмета "Захист України"									
6.1. Організація роботи міжшкільних ресурсних центрів, що забезпечують викладання предмета "Захист України"	2021-2025	Райдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад (за згодою)	міські (міст обласного значення) бюджети	Обсяг коштів на відповідний рік визначається рішенням про місцевий бюджет				Посилення спроможності протистояти зовнішнім та внутрішнім загрозам та викликам.	
			бюджети сіл, селищ, міст районного значення	Обсяг коштів на відповідний рік визначається рішенням про місцевий бюджет					
Разом за завданням 6			Всього	0	0	0	0	0	
Разом за програмою			Всього	1608,4	1774,9	1957,3	2088,3	2212,9	
			обласний бюджет	650	765	810	855	900	

			міські (міст обласного значення) бюджети	549,1	615,4	728,9	808,9	887,5	
			бюджети сіл, селищ, міст районного значення	409,3	394,5	418,4	424,4	425,4	

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту рішення «Про затвердження обласної цільової комплексної програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021–2025 роки»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

У зв'язку з завершенням дії обласної цільової комплексної програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки у 2020 році Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації ініційовано розроблення регіональної програми національно-патріотичного виховання на 2021-2025 роки.

Програма ґрунтується на аналізі стану національно-патріотичного виховання, враховує індикатори ефективності і ціннісні орієнтири, визначені Стратегією національно-патріотичного виховання, затвердженого Указом Президента від 18 травня 2019 року № 286, відповідає векторам розвитку, визначених Цілями сталого розвитку на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, враховує комунікаційні цілі Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 21 лютого 2017 року №43, ураховує засади державної політики щодо відновлення, збереження та вшанування національної пам'яті про боротьбу та борців за незалежність України у ХХ столітті.

Програма національно-патріотичного виховання потребує міжгалузевої взаємодії та має передбачати заходи з урахуванням таких вікових категорій: діти віком від 6 до 14 років, молодь від 14 до 35 років, населення від 35 років.

Проблеми, які потребують розв'язання:

- відсутність ефективного системного механізму формування й реалізації державної політики в сфері національно-патріотичного виховання;
- несистемний характер формування української ідентичності, громадянськості та національно-патріотичної свідомості громадян України, особливо дітей та молоді;
- низький розвиток громадянсько-патріотичного, військово-патріотичного та духовно-морального виховання на основі суспільно-державних (національних) цінностей;
- наявність у суспільній свідомості, розбіжностей уявлень про історичне минуле, викликаних століттями бездержавності, тоталітарною добою, Голодомором 1932-1933 років і масовими голодами 1921-1923 та 1946-1947 років, політичними репресіями, нищенням української духовно-культурної спадщини та історичної пам'яті;
- відсутність системних дій держави на подолання постколоніальних, посттоталітарних і постгеноцидних наслідків в українському суспільстві, зокрема, при формуванні української національної (громадянської) ідентичності;
- наявність потреби у відновленні цілісності повноти національного мовно-культурного простору, стійкості його ціннісної основи до зовнішнього втручання;
- мала кількість осіб, які готові до захисту територіальної цілісності держави;
- недостатній рівень охоплення населення, зокрема дітей та молоді, проектами та заходами із національно-патріотичного виховання;

- низький рівень впровадження вже існуючих механізмів розвитку національно-патріотичного виховання в умовах децентралізації;
- нерозвиненість інститутів громадянського суспільства у сфері національно-патріотичного виховання;
- недостатній рівень поінформованості населення про зміст, завдання, форми реалізації державної політики в сфері національно-патріотичного виховання та їх (зокрема дітей та молоді) можливостей в цій сфері;
- низький рівень поінформованості населення про зміст, завдання і ціннісні орієнтири діяльності громадських організацій національно-патріотичного спрямування.

2. Мета програми

Метою Програми є створення та розвиток регіональної комплексної системи національно-патріотичного виховання шляхом формування та утвердження української громадянської ідентичності на основі єдиних суспільно-державних(національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) і загальнолюдських цінностей, принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, здобутки та досягнення у сфері культури, науки, спорту; усвідомлення громадянського обов'язку та зміцнення якостей патріотів та України як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни та забезпечення власного благополуччя.

3. Правові аспекти

Обласна цільова комплексна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021–2025 роки» розроблена відповідно до Указу Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», постанови Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Фінансове забезпечення буде здійснюватися за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Загальний орієнтовний обсяг фінансування заходів проекту програми з обласного бюджету складає у 2021 році – 650 тис. грн., у 2022 році – 765 тис. грн., у 2023 році – 810 тис. грн., у 2024 році – 855 тис. грн., у 2025 році – 900 тис. грн. щороку.

Орієнтовний обсяг фінансування з районних та сільських, селищних, міських бюджетів: у 2021 році – 958,4 тис. грн., у 2022 році – 1009,9 тис. грн., у 2023 році – 1174,3 тис. грн., у 2024 році – 1233,3 тис. грн., у 2025 році – 1312,9 тис. грн.

5. Запобігання корупції

Проект акта не містить правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

6. Громадське обговорення

Проект з метою громадського обговорення презентовано інститутам громадянського суспільства.

7. Позиція соціальних партнерів

Проект акта не стосується соціально-трудої сфери та не потребує погодження уповноважених представників від всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

8. Прогноз результатів

Виконання Програми дасть змогу:

- збільшити на 10% чисельність молоді, охопленої заходами (проєктами), що спрямовані на виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України;

- збільшити кількість молоді, залученої до проєктів (заходів) національно патріотичного виховання на 5% щороку шляхом налагодження системної освітньої, виховної, інформаційної роботи, проведення заходів у регіоні за участі організацій, установ національно-патріотичного спрямування, громадських активістів, волонтерів;

- створити систему підготовки активістів, волонтерів, що займаються питаннями національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

**Директор Департаменту освіти і науки
облдержадміністрації**

Олександр ЛОНЧАК